

॥५३॥५४॥५५॥५६॥५७॥५८॥५९॥६०॥६१॥६२॥ शरीरमिति विधिपूर्वकं आत्मन्नाहदिकं कृत्वा अनाशके अनाशनव्रते कृते सति बुद्धिपूर्वकं अत्रैव शरीरमुत्सृजेत् तीव्ररोगाद्यनभिभूतस्याप्येतन्मरणं विधीयते अक्षवमिति वाक्यशेषात् तदपि वेदांतगस्य ज्ञानतत्त्वस्य शरीरधारणे प्रयोजनमपश्यत एव इतरेषां हि मरणरोगादि महानिमित्ते सत्येव महापातकप्रायश्चित्तार्थं वा उचितं नान्यथेति व्याख्यातं प्रागे

वैवस्वतस्य सदने न सगच्छेत्कदाचन ॥ यस्य कन्या ह देवा सो देवलोके सगच्छति ॥५३॥ प्रभासे त्वेकरात्रेण अमावास्यां समाहितः ॥ सिध्यते तु महाबाहो यो नरो जायते मरः ॥५४॥ उज्जानक उपस्पृश्य आर्घ्येषणस्य चाश्रमे ॥ पिंगायाश्चाश्रमे स्नात्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥५५॥ कुल्यायां समुपस्पृश्य जप्त्वा चैवायमर्घणं ॥ अश्वमेधमवाप्नोति त्रिरात्रोपोषितो नरः ॥५६॥ पिंडारक उपस्पृश्य एकरात्रोपोषितो नरः ॥ अग्निष्टोममवाप्नोति प्रभातां शरीं श्रुचिः ॥५७॥ तथा ब्रह्मसंयोगत्वाधर्माख्ये पशो भितं ॥ पुंडरीकमवाप्नोति उपस्पृश्य नरः श्रुचिः ॥५८॥ मैनाके पर्वते स्नात्वा तथा संध्यामुपास्य च ॥ कामं जित्वा च वै मासं सर्वयज्ञफलं लभेत् ॥५९॥ कालोदकं नंदिकुंडं तथा चोत्तरमानसं ॥ अभ्येत्य योजनशलाह्मणहविप्रमुच्यते ॥६०॥ नंदीश्वरस्य मूर्तिं तु हृत्स्वामुच्येत किल्बिषैः ॥ स्वर्गमार्गे नरः स्नात्वा ब्रह्मलोके सगच्छति ॥६१॥ विख्यातो हि मवानुपयः शंकरः श्वशुरो गिरिः ॥ आकरः सर्वरत्नानां सिद्धचारणसेवितः ॥६२॥ शरीरमुत्सृजेत्तत्र विधिपूर्वमनाशके ॥ अक्षवे नीविते ज्ञात्वा यो वै वेदांतगो द्विजः ॥६३॥ अभ्यर्च्य देवतस्तत्र नमस्कृत्य मुनींस्तथा ॥ ततः सिद्धो दिवंगच्छेद्ब्रह्मलोके सनातनं ॥६४॥ कामं क्रोधं च लोभं च योजित्वा तीर्थमावसेत् ॥ न तेन किंचिन्न प्राप्तं तीर्थं भिगमनाद्भवेत् ॥६५॥ यान्यगम्यानि तीर्थानि दुर्गाणि विषमाणि च ॥ मनसा तानि गम्यानि सर्वतीर्थसमीक्षया ॥६६॥ इदं नुगतस्य च ॥६७॥ दत्तवानुगतमस्यैतदंगिरा वै महातपाः ॥ अंगिराः समनुज्ञातः काश्यपेन च धीमता ॥६८॥ महर्षीणामिदं जप्यं पावनानां तथोत्तमं जपंश्चाभ्युत्थितः शश्वन्निर्मलः स्वर्गमाप्नुयात् ॥६९॥ इदं यश्चापि भृशं पुण्याद्ब्रह्मस्य त्वंगिरो मते ॥ उत्तमे च कुले जन्म लभेज्जातीश्वरं संस्परेत् ॥७०॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशास० दानधर्मो अंगिरस तीर्थयात्रायां पंचविंशोऽध्यायः ॥२५॥ ॥७१॥ ॥७२॥ ॥७३॥ ॥

व वनपर्वणि ॥६३॥६४॥६५॥६६॥ इदं तीर्थसेवनं मेध्यं यज्ञफलप्रदं पुण्यं पापघ्नं अतएव स्वर्ग्यं आप्लाव्यं आप्लवः स्नानमित्यर्थः आप्लाव्यमिति पाठे हस्यत्वादवाच्यं स्वार्थे व्यञ्ज ॥६७॥६८॥ समनुज्ञातः प्रार्थितः काश्यपेन एतद्विज्ञातु कामेनेति शेषः ॥६९॥७०॥७१॥ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभावरूपे पंचविंशोऽध्यायः ॥२५॥ ॥७२॥ ॥७३॥ ॥७४॥